

الرشاد

س ٦ ١ ٣ ٣ ٠ ١ ٣ ٣

أتبعون اهدكم سبيل الرشاد

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفته لى مجموعة اسلاميه در

صاحب و مدير مسئول : ع . اشرف اديب

جلد ١ - ٨

٤ شعبان ١٣٣٠ پنجشنبه ٥ تموز ١٣٢٨

عدد ٢٠ - ٢٠٢

متناهیہ نك بولمسنی تجویز ایتمک دیکدر ، حال بوکه متناهیہ نك غیر متناهیہ به طرف اولسی عقلاً ، منطقاً محالدر .
اقسه کیلی :

احمد حمدی

تربیت و تعلیم

تعلیم و تربیه مسئلهسی

علا و اولادکم لزمان غیر زمانکم
فانهم خلقوا لزمان غیر زمانکم
حضرت علی

چو جقلرینه اصیل بر تربیه فکریه ویره بیل بر ملت استقبالک
صدمات نا کهظهورندن قورقمز . طالع وطنی بی خوف و اندیشه اخلافه
ترك و تودیع ایده بیلور . نسل آتینک تعالیٰ فکری و اخلاقیسنی مهمل
براقان قوملر ایسه اولادلرینی قورقونج و ظلام انکیز بر اوچورومه
طوغری صالیورمش اولورلر . بالطبع بوکنجلر کندیله برابر
وطنی ده غیای فلاکت و اضمه جلاله سوروکلر کوتورورلر .

حیات ملتله پک دریندن علاقه دار اولان تعلیم و تربیه مسئلهسی
ظن ایدرم هیچ بر مملکتده بزده اولدینی قدر اهل ایدلمش دکدر .
دونه قدر زیر حاکمیت مزده یاشایان بلغارلر بیله منتظم مکتبلری ، مرتب
پروغرا ملری ، مقتدر و اصول شناس معلملریله یوزومزی قیزارتدیره جق
خارقهلر ، ترقی و تکامللر کو ستر دکاری حالده بزده الآن بر حرکت
مشره مشاهده اولته مامسنی بیلیم نه یه حمل ایتمیدر ؟ سله انتباه بخش
زمان بیله عروق و اعصابمزی طوکیدیران لاقیدیدن بزى ایفاظ
ایده میور .

نه یامان او یقو ! نه خوف انکیز غفلت ! ...

**

تعلیم و تربیه نه دیکدر ؟ چو جقلر مزی نصل و نه صورتله تربیه
ایده جکز ؟ اولره نه کی شیلر او قوته جفز ؟ بونلری نیچون او قوته جفز ؟
نصل و زرده او قوته جفز ؟ کیملر او قونه جق ؟ تعلیم و تدریسدن غایه
نه اوله جق ؟

چو جقلر مزی تعلیم و تربیه به باشلامه دن اول کندی کندی مزه
ایراد ایتمککمز ایجاب ایدن شو سوؤاللرک اجوبه مقنعه سنی بولمق ،
تعین ایتمک ، چو جق جدالکاه معیشته آتیلنجیه قدر معین اولان
بو استقامتدن انحراف ایتمک چالشمق ایجاب ایدر .

هر ملتک طرز اجتماعیسی ایله طرز تربیه سی آره سنده یقین بر رابطه ،
پک درین بر علاه واردر .

تربیه نه اساسه کوره تعقیب اولنورسه حیات جمعیتده تدریجاً
اوشکلی آلیر . یالکز بو نقطه نك دوشونله سی تعلیم و تربیه نك اهمیتی
انباته کافیدر . بوکون تربیه ایدیلن بر نسل ، پازین تربیه ایتمکله مکلف

اوله جقدر . بوکونکی چو جقلر یازین مقدرات ملتلی لرینه آلا جقلردر .
شو حالده بز بوکون اولادلریمزی نه صورتله تربیه ایدرسک یازینک
او حاله کیره جکنه هیچ شبهه ایتمایدر .

تعلیم و تربیه بشریت قدر قدیم ، انسانلر قدر معروض تحولدر .
حتی به داغوزی ننگ اصول و قواعدینی مین کتابلرهنور نشر و تالیف
ایدلماش اولدینی زمانلرده ، یعنی بشریتک ادوار اولیه سنده بیله بالفعل
تعلیم و تربیه به دوام اولوندینی شبهه سزدر .

هر قومک ، هر صرکک ال بو یوک متفکرلرندن ال ساده دل افرادینه
قدر هر کس کندی ادراک و احتیاجاتنه کوره بر اصول ، بر طرز داخلنده
چو جقلرینی تربیه ایتمک چالشمشلردر . حال وحشته بو یان اولان
بدبخت یام یاملریله اولادلرینه عادات و تعاملات وحشیه لرینی اوکرتک ،
ا کلامق لزومنی تقدیر ایتمشلردر . ابوینک طرز حرکتی چو جوقک
احوال روحیه سنه پک درین تأثیرات براقیر . به داغوزی قواعدینی تنظیم
ایدرکن ابوینک طرز و حرکتلری بهمه حال نظر اعتباره آلمیدر .
عکس حالده اصول و قواعد تربیه دینلن شیلری نره دن استخراج
ایده بیلیرز .

اصول Méthode بالفعل ایشه کیریشمش اولان ذواتک افعال
واجرا آتندن باشقه بر شیمیدر ؟

بواصوللرک چوق کره برغایه کوزه دلمکسزین و بلکه فرقه
وارلمکسزین تطبیق ایدلمش اولدقلری شبهه سزدر . فقط متفکرین
بو منفرد اصولاری ، متنوع عرف و عنعنلری تدقیق و تالیف ایدرک
(تعلیم و تربیه) نام عمومی آتنده واسع برفن تأسیس ایده بیلیمشلردر .
تعلیم و تربیه ایله موظف اولان ذات ؛ به داغوزی فتنه واقف اولورسه
مساعیسی دهاز یاده ثمره دار اولور . فن تربیه اساسانه واقف اولان
بر پدرک اولادی شبهه بوق کهدها آغوش مادرده بو یوک بر استعداد تکامل
کوستره بیلور .

نظریات تطبیقاتله تنویج ایدلمکجه پارلاق موفقیتلر بکله مک عبشدر .
هر بارت و پستالوزی کی معروف به داغوزی علملری عینی زمانده
برر بر ایتیجی ، بر معلم ایدیلر . بونلر تعلیم و تربیه بی کندیله بر صنعت
اتخاذ ایتمش و بالفعل مشغول بولوندقلری بو صنعتک بر نسیپلرینی تعینده
چالیشمشلردی .

فن تربیه ، تجربهلردن ، یکی یکی حادثهلردن طوغمش ، عرفلر ،
عنعنلر اوزرینه مؤسس بولونمشدر . شو حالده اولا واقعه لری ، حادثهلری
تدقیق ایتمک ؛ تماملری ، عرفلری ، عنعنلری طوبیلامق و نتیجه ده
بونلره استناداً اصول و قانونلری وضعه چالیشمق اقتضا ایدر .

فن تربیه حقیقه اوتهدنبری قبول و تطبیق ایدلمش اولان اصوللره
بوکون یکی برشی علاوه ایدیله من . فقط بزده قدر انتقال ایدن
و محصول تتبع و تجارب اولان مسلکله آره سندن ابی ودها زیاده
فانده بخش اولانلرینی آیرمق کی اساسلی بر خطوه ترقی آتمق ممکندر .
هر دورده ، هر اقلیمده تعلیم و تربیه ایله اشتغال ایدلمش اولدیلغندن

شبهه یوقدرکه جدی و اساسی بر تربیه تحتنده پرورشیاپ کمال اوله جق برکنج ، رهگذار حیانه تصادف ایده جکی مواز و مشکلاتی دها زیاده بر متانته اقتحام ایده بیلور ؛ رفاه مادی و معنویسی اسبابی دها زیاده بر سهولتله تدارک ایتمکه قدرتیاب اولور . بویولده بر تربیه دن محروم قالان بدبختلر ایسه پدیرلرندن انتقال ایدن ثروت مادیله لری ده آرزمانده تلف ایده رک معنأ و ماده افلاس ایدر ، سفالت و فلاکتک مرحمتسز پنجه لری آلتنده قهر اولور کیدرلر .

تربیه مسئله مغننه سنک قارا کلق نقطه لری تنویر ایچون صرف ایدیله جک مساعی ، سعادت ملیه و بشریه ایله پک زیاده علاقه دار اولدیغنی دایما در خاطر ایتملیدر .

م . شمس الدین

الْبَسَائِطُ

ابوالعلاء معری [۱]

عربک ابوالعلاسی - مسلکسز ائده - عجمک خیامنه پک بکرر . اوت ، شیمدی حضرت پیغمبره صلوات کتیرن خیام ، برآزدن اللهه دیل اوزاتمق ، حتی وجود باریدن شبهه یه دوشمک در کله رینه ایندیکی کبی ؛ ابوالعلاده بوکون عابد ، زاهد کورونورکن ، یارین بوتون ادیانه قارشی اک حرمتسز براسان ایله یورور! بر رباعیسنده : « یاربی ، هایدی بنم کنساهریمی عفوایتک ، دیهلم .. لکن خلقدن کیزی قالمسنی ایستدیکم اورذائلک سنجه معلوم اولماسنی بنم ایچون آرز رسوالقمیدر ؟ » دیه جک قدر بویوک برادب کوسترن خیام ، دیگر بر رباعیسنده اللهه : « ایشلیدیکم فناقلری جزاسز بر اقامزسه ک سنبلکه آره مزده نه فرق قالیر ؟ » سوال ملوثنی ایراد ایده جک مرتبه لرده ادبسنلک ایتمشدر ! عینی سوزلری ، عینی حرکتلری ابوالعلادهده کورورسکنز .

اثرلرینک یاریسی دیگر یاریسیله مکمل بر تضادتشکیل ایدن ابوالعلا شاید مؤلفاتی بالذات ترتیب ایتمش اولماسه ایدی ، شاعر فکر آبرچوق طورلر ، بر جوق انقلابلر کچیرمش ، دیه رک کندیسنک یا الحادینه ، یا ایمانسه قرار ویره بیلیردک . لکن بوتون آثار منتشره سی کنسیدی محصول ترتیبیدر . اونک ایچون اگر ملحد ایدیسه ایمانسه حکم ایتدیره جک ؛ موحد ایدیسه کندیسنه ملحد دیدیره جک پارچه لری نشر ایتهملی ایدی .

ریاضیونندن بر ذات محترمک دیدیکی کبی « بو دین یا واحددر ؛ یاخود صفر . هر حالده کسر اولماسنه امکان یوقدر . » لکن شو ایکی شاعر دین ایچون نه واحد دییه بیلمشلر ، نه صفر ، حتی نه ده کسر !

[۱] سیل الرشد ۱۲ نومرولو نسخه سنده محترم قارئلرینه بوالملایه دایر اولان مطالعه سنی بیلدیره جکنی وعد ایتمشیدی . شو سطرلر اونک ایچون یازمشدر .

تعقیب ایدیلن اصوللر شخصدن شخصه نسلدن نسله کوره دوچار تحویل اولمشلردر . بودرجه متحول اصوللر میاننده فائده بخش اولانلری بولنه جنی کبی مضر و فائده سز بولنانلری ده پک جوق اوله بیلور .

حیات جسمانی ایچون تناسل نه قدر مهم بر وظیفه ایسه تربیه ده حیات اجتماعی و اخلاقی نقطه نظرندن عینی اهمیتی حائزدر . برملت ، تعالی و تکامالی تأمین ایدن عوامل اساسیه یی بالذات تربیه ده بولور .

حیات اجتماعی ده مشترک اولان افراد ملندن هر شخص ، دیگر - لرینک طرز تربیه سنه آرزجوق برتأثیر ایقانندن خالی قالمز .

عرف ، عننه ، تأثیر محیط ، توارث و موانست اصول تربیه یه اک زیاده مؤثر اولان عواملدن صابیلیرلر .

برعائله رئیس کنسیدی افراد عائله سنک طرز تربیه سنده ذی نفوذ برحاکم اولدیغنی کبی برملتی اداره ایدنلرده اولمت افرادینک تربیه وسجایاسنده آرزجوق تحولات حصوله کتیره بیلورلر .

برملته نسبت ایدیلن اعمال و حرکاتک - که حائز اولدیغنی تربیه یه کوره تجلی ایدر - افراد آره سنده کی تأثیرات متقابله نک محصله فعاله سی نتایجی اولدیغنده شبهه ایدلما ملیدر .

شو حالده برملتنک خارجی تظاهراتنه قارشی قوای مرکه اولان افراد ملندن هر شخص ، موقع اجتماعی نسبتنده مسئول اولسی ایجاب ایدر .

تعلیم و تربیه ایله مشغول اولان هر فرد - بو وظیفه یی نه کبی برعنوان آلتنده ایفا ایدرسه ایتسون - درعهده ایتدیکی ایشک اهمیت و عظمتی بر آن بیله اونوتماملیدر .

اولاد و احفادمنک حیات مستقبه لری تحت امنیتده بولوندرمق ، برکون کندیلرینه ترک ایده جکمز مواقعی اشغال ایتدکلری زمان احتیاجات مادی دن ممکن مرتبه آزاده قالملری تأمین ایتک ایچون غیرت و فعالیتنزه ادخار ثروت و سامانه چالیشیرز . چوجوقلرمزه جدی بر تربیه ویره مز ایسه ک بوتون بوسی و غیرتمز هدر اولمش اولمازمی ؟ اساسی بر تربیه ویره مدیکمز وارثلر آتیله جقلری مجادله حیانه قولایجه مغلوب اوله رق براقه بغمز ثروت مادی یی ده محو و تلف ایتیه جکلرمی ؟

فقط چوجوقلرمزک جدی و اساسی بر تعلیم ، اخلاقی و تزیه بر تربیه آلملرینه چالیشیر و بویولده فدا کارلقدن چکینمز ایسه ک امین اولالم که بو اوغورده صرف ایده جکمز مبالغتک اون پاره سی بیله بیهوده یه تلف ایدمش اولمز .

قازانچمزدن چوجوقلرمزک تعلیم و تربیه سنه حصر ایده جکمز بومبالنی اونلرک دماغلرنده مادام الحیات پایدار اوله جق بر ایراد تدارکنه حصر ایتمش اوله جغز .

آنچق مشمر ، اخلاقی بر تعلیم و تربیه ویرمک صورتیه درکه اولادلرمزه - احفادمزمده عیناً توارث و اونلرکده رفاه و سعادتلری متسلسلاً تأمین ایده بیله جک - بر میراث لایغنی بر ایش اولورز .